

Újabb MSZBT-tagcsoportok alakultak

Tegnap, szombaton déli órákban a megyei pártbizottság ünnepélyes keretében vették át az újabban megalakult MSZBT-tagcsoportok elnökei, képviselői az okleveleket. Az MSZBT Országos Elnöksége és a megyei pártbizottság megbízásából dr. Koncz János, a megyei pártbizottság osztályvezetője ezúttal 9 tagcsoportnak adta át az oklevelet, rövid beszédben emlékeztetve a baráti társaság megújulására, megváltozott lehetőségeire.

Szegedről a Tisza Bútoripari Vállalat, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat kenderfonógára, jutaárugyára és újszegedi, központi gyár-egysége, a MÁV Nevelőotthon és a Delta Kereskedelmi Vállalat szegedi kirendeltsége, Makóról az egészségügyi berendezéseket gyártó vállalat és a városi tanács apparátus, Szentesről pedig a Baromfifeldolgozó Vállalat MSZBT-tagcsoportjainak képviselői vették át okleveleiket. Csongrád megyében így már 19 tagcsoport van.

A vasút felkészült az ünnepi forgalomra

A háromnapos hűvös munkaszünet csúcsforgalmának zavartalan lebonyolítására már a hónap elejétől készült a vasút — közölte a MÁV Vezérgazdagság tegnap délelőtt tartott sajtótájékoztatóján Géring János forgalmi szakosztályvezető-helyettes.

Bejelentette, hogy március 30—április 5-e között 164 mentesítő vonatot indítanak, ezenkívül 70 hétvégi vonat is közlekedik, így a szokásosnál 234-gyel több szerelvény szolgálja az ünnepi csúcsforgalmat, amelyre a tavalyinál jóval több utast várnak. Az ünnepi személyforgalom idején a vasutasok többsége napi rendes szolgálatán felül önkéntesen többet munkát vállalt, hogy közmegegyezésre bonyolíthatóak legyenek a forgalmak. Több pénztártartanak nyitva, bővítették a jegyelőváltási lehetősége-

ket, növelték a takarítószer- és utastájékoztató és irányítószolgálat létszámát.

Fúvóskoncert a főiskolán

Pénteken este a tanárképző főiskola dísztermében a Magyar Néphadsereg Központi Zenei Szakközépiskolájának fúvószenekara mutatkozott be Hauck János karnaggyal az élen, magas színvonalú műsor keretében. A 43 tagú együttesnél szembevetendő az igényesség, a tökéletes fegyelmű összjáték és az egyforma zenei és technikai tudás, amely a legké-

Jugoszláv ifjúsági küldöttség Szegeden

Tegnap a KISZ Csongrád megyei bizottságának meghívására a jugoszláv ifjúsági szövetség vajdasági választmányának háromtagú delegációja érkezett Szegedre. A küldöttség vezetője Bunovic Dragan, a vajdasági választmány külügyi titkára, tagjai: Doru Trifu, a választmány oktatási osztályának vezetője, és Udovicki Sepenka, az ifjúsági szövetség zentai titkára. A küldöttség négy napot tölt Szegeden és a megyében. Ellátogatnak Csongrádra, Szentesre és Vásárhelyre is. Magyarországi látogatásuk legfontosabb célja a KISZ megyei bizottsága és a jugoszláv ifjúsági szövetség vajdasági választmánya programjának egyeztetése, az ifjúsági csereakciók és a kapcsolat más formáinak megbeszélése.

Legnagyobb feladatok megoldását segíti elő.

A nagy együttes mérték- tartó hangerővel játszotta *Hacsaturján Lányok táncát* a *Gajane* című balettéből, *Mondvay* eredeti színeket villódzó *Moment musical*-ját, *Bihari* dallamosságában megkapó *Palotását*. A műsor legértékesebb két száma Liszt I. magyar rapszódiaja ragyogó átíratban és Dvorák VIII. szláv tánca, amelyek megérdemelt sikert arattak a remekelő hangszercsoportok fényével és a ritmusok tüzes sítorgásával. Külön érdemel említést a 6 főnyi kamaragyűttes, amely kóstolót adott a mai magyar termés javából. *Hidas Frigyes Etűdök* című opusza a hangzás kifejező lírájával bilincselte le. A finom hanghatásokban szinte vetélkedtek *Dávid Gyula* szellemes ötletekben bővelkedő *Miniatűrjei* és a skót *Malcolm Vidám tengerészeinek* egy tétele. A műsor zárószáma *Gershwin Kék rapszódia*ja egyben csúcspontja volt az élvezetes hangversenynek, amelynek igazi hőse *Nagy István* főiskolai adjunktus, aki zongorajátékának színporkázásával, szuggesztív előadásával és ritka virtuozitásával lázba hozta hallgatóit — s meg is ismételte a Gershwin-opusz záró szakaszát.

Szatmári Géza

Véget ért az MHSZ-vezetők tanácskozása

Tegnap befejezte munkáját az MHSZ-vezetők országos értekezlete. A felszólalások hangzottak, hogy a szövetség tevékenységében az átszervezés óta eltelt időszakban dinamikus fejlődés következett be. Ehhez nagymértékben hozzájárult a mind szélesebb körben kibontakozó társadalmi összefogás.

Szótartotték: célszerű lenne, ha a meglévőknél korszerűbb felszerelésekhez is hozzájutnának az MHSZ-szervek, mert ezek révén

Várostartörténeti

Olvasóink válaszait és új kérdéseit, csütörtökig kérjük!

KI MIT TUD?

„Nagy érdeklődéssel olvassom cikksorozatukat, s a március 19-i számban közölt vesztély, hogy kérdések hiányában esetleg meg kell szüntetni, arra készített, hogy bár személyes vonatkozásának tűnő, de végeredményben a város ipartörténetéhez tartozó kérdéseket vessék fel” — írja olvasónk, dr. Kohlmann Ferenc (Méry u. 8. II. 3.) Kérdéseit majd legközelebb közread-

juk, itt csupán azért idézzük levele bevezető részét, mert szeretnénk olvasóinkat meggyőzni: minden kérdés, amely a szegedi múltra vonatkozik, tünjek bármennyire is személyes jellegűnek, indítékúnak, egyszersmind közérdekű is. Várjuk tehát kérdéseiket, s akkor nem kell aggodnunk, hogy abbamarad különben olvasott és kedvelt sorozatunk.

Válaszok

A 40. kérdésre: Honti Genál Tibor — mint a Szegedi Képzőművészeti Céh 1938. július 23-tól augusztus 15-ig rendezett képzőművészeti kiállításának katalógusa bizonyítja — a kérdésben szereplő 1938. évben Szegeden tartózkodott: ő rendezte ezt a kiállítást, és — mint a Szegedi Képzőművészeti Céh elnöke — a katalógus előszavát is ő írta. (A kiállításon világhírű művek, többek közt Lukacs Cranach, Ribera, Tiepolo, Tintoretto képei is szerepeltek!) A kritika mind a kiállításról, mind a rendezésről elismeréssel szölt. Dr. Apró Ferenc, Mikszáth Kálmán u. 11.)

A 42. kérdésre: A főszöveget közlő ezúttal a nem gyakran emlegetett Marosán Milánról emlékeznek meg. Nagybecskerekben 1881. augusztus 7-én született, agrárproletár családból. A száradfordulón került Szegedre. Heckmann István egyik legtehetségesebb mozgalmi tanítványa volt. Kitűnő elme, jó szakember, kiváló agitátor, tehetséges szervező. 1906-ban a Csepész és Csizmadia Munkások Szakszervezete helyi csoportjának elnöke. Otthonuk a Vidra u. 6. sz. alatt volt. Heckmann irányítása alatt ő vezette 1906 végén az első nagy szegedi csepésztrájkot. 1912-ig vezető szerepe volt általában a szegedi csepész-

mozgalomban. 1919-ben Heckmann kezdeményezésére egy cipésszövetkezet vezetését vette át Cselik Jánossal és Cseh Imrével, de ez nem bizonyult hosszú életűnek. Kisiparos lett, műhelye a Bajza és az Oskola utca sarkán volt. 1931-ben halt meg. (Pusztai József, Lenin körút 38.)

A 44. kérdésre: A régi szegedi katonakórház, a mostani II. sz. városi kórház, az első világháború alatt kicsinynek bizonyult, ezért a vele és a Szikra-házakkal szemben levő üres

telkeken barakkokat építettek, s ezekben bőr- és nemibetegeket ápoltak. (A *derma* a *dermatológia* — bőrgyógyászat rövidítése.) Ezeket hívták *derma*barakkoknak. A háború után a lakáshiány miatt nincsteleneknek bocsátották rendelkezésükre. Ekkor kapta a *Derma*telep nevet. 1925 és 1930 között a barakkokat fokozatosan lebontották, így a neve is kiveszett a köztudatból. (Dr. Sipos Károly, Lenin körút 18.) Hasonlóan ír erről Komáromi István (Pusztaszeri u. 4.), is, megtoldva még személyes emlékeivel: 1919-ben forradalmi érzelmű tüzerek veték birtokukba a barakkokat. Az ellenforradalom fölülkerekedésekor felerősítették őket, sokukat a Csillagbörtönbe vetették. Néhány barakkot a francia megszállók is igénybe vettek. Sűrűn előfordultak öszűtőközések a francia és a magyar katonaság között. Itt folytatta az ellenforradalom a „toborzásnak” nevezett erőszakos katonafogdosást is.

Kérdések

46. kérdés: Én is azok közé tartozom, akik a hatvanas években lettek szegedi lakosok. A tősgyökeres szegediek bizonyára tudják, hogy szülővárosuk hogyan tett szert a Szeged elnevezésre, de akár szégyen, akár nem, sajnos én nem tudom, de szeretném tudni. (Pásztor József, Szivárvány u. 25.)

47. kérdés: Hallottam olyasmit, hogy Dózsa György apja állítólag Pálfi bíró volt, és a tragikus végű népvésznek levágott fejét Pálfi bíró lánya szegedi földben hantolta el. Juhász Gyula egyik versében olvastam e történetet. Mi a hitelessége e mendemondának? (Pásztor József.)

48. kérdés: Az Oroszlán

utcában a zálogház helyén volt Ivánkovics-ház, melynek építője Kovács István volt, egy Rákóczi-szobor díszítette. Hova lett a ház lebontása után a szobor? (Prohászka Imre, Párizsi körút 8.)

49. kérdés: Szegeden ismeretes, hogy a Rákóczi lovasszobron ülő fejedelem fejét ifj. Vastagh György szobrászművész Vekes Imréről mintázta. Ki volt a modell, mi volt a foglalkozása, miért választotta őt a szobrász, van-e róla fénykép? (Prohászka Imre.)

50. kérdés: Miért van a Panteonban Apácai Csere János csontvázként ábrázolva? (Kelemen Gábor, Tolbutin sugárút 8.)

Egyszerűbben és olcsóbban

A szegedi IBUSZ-nál útlevel- és utazásügyben

Mindannyian tudjuk, hogy korábban mennyire körülmenyes volt kiváltani az útlevel-betétlapot, majd újra érvényesíttetni, valutát váltani, lejártá után ismét viszsaszolgáltatni a Belügyminisztérium szerveinek, ez megszűnt. Mostanság sokkal egyszerűbben és kevesebb utánajárással, olcsóbban beszerezhető az 5 évig érvényes, a személyi igazolványánál is szebb kivitelű fényképes útlevel.

Az új útlevel lényegesen olcsóbb és sokkal praktikusabb a réginél. Az említett öt európai országba 150 forintért lehet kiváltani útlevelet a területileg illetékes rendőrkapitányságon, amelylét őt alkalommal lépheti

át Magyarország határállomásait az utazó. Ez azt jelenti, hogy ha Lengyelországba vagy Bulgáriába utazik, akkor is csak egy alkalommal számít, holott közben Csehszlovákiában, illetve Romániában is tartózkodhatott. Egy-egy ki- és visszautazás után azonnal igénybe veheti a következő „ablakot”, hiszen öt évig érvényes az ötszöri beutazású útlevel. Az öt „ablakot”, azaz kiutazási engedélyt, minden turista vagy látogató köteles kiváltani, s az már tőle függ, hogy az őt alkalommal mennyi idő alatt használja fel. Ha egy év alatt leutazná mind az ötöt, úgy azonnal, vagy a következő évben 100 forintért újabb öt kiutazási engedélyt bélyegeznek az útlevelebe. Az említett öt szocialista országba utazó turista az eddigi napi 150 forint helyett 250 forintért válthat valutát, de évente csak 6 ezer forintot összegeben. Ebben nem szerepel a Jugoszláviába utazó turista 3 ezer 300 forintért váltható dinárvalutája.

Mivel meggyőzően egyre többen utaznak látogatóként Jugoszláviába is, megkérdeztük Szűcs Mariát, a szegedi IBUSZ útlevelesztályának dolgozóját, mit kell tenni ilyen esetben.

Az ötországos útlevelet a rendőrkapitányságon is elintézik. Akik Jugoszláviába látogatóként akarnak utazni, azok az IBUSZ-irodákban ugyanazt az útlevelet kapják, de a munkahelyi véleményezésben külön fel kell tüntetni, hogy az ötszöri kiutazásához hozzájárulnak és javasolják. Ugyanúgy öt beutazás van az útlevelemben, de az említett öt szocialista országban kívül a Jugoszláv Szocialista Köztársaság is szerepel a látogatható államok között. Ehhez az utazáshoz 150 dinárt (282 Ft) válthatni kell a kérelmezőnek. Ha valaki turista-ként akar Jugoszláviába utazni, annak 550 forintos turistaútlevelet kell váltania, amely egyszeri kilépésre érvényes, éves valutakerete pedig 2030 dinár.

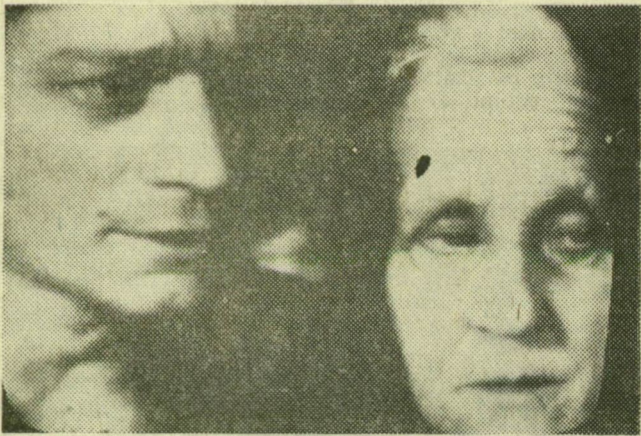
Az ügyintézés menete tehát a következő: Aki csak Csehszlovákiába, Bulgáriába, az NDK-ba, Lengyelországba és Romániába kíván utazni, az a kitöltött útlevelkérelpajához (amelynek ára 50 Ft) 1 darab 5x6 cm méretű fényképet és 100 forintos okmánybélyeget adjon be a területileg illetékes rendőrkapitánysághoz. Aki Jugoszláviába is látogatóként kíván utazni, annak is ugyanazt kell tennie, de 150 forintos okmánybélyeggel az IBUSZ-irodába kell beadni kérelmét. Ha a családdal iskoláskorú gyermek is utazik (akinek személyazonosságja nincs), akkor a gyermekről is kell egy darab 5x6 cm-es fénykép és iskolalátogatási igazolás. Az útlevelkérelpaj mind a rendszégen, mind az IBUSZ-nál kapható.

Az útlevel elintézésének ideje két hét. Olcsóságához hozzátartozik az is, hogy február 1-től megszűnt a külön 100 forintos valutanyilvántartó lap, ezután az útleveleket vezetik be a kiváltott valutát. Az IBUSZ-irodák Makón, Szentesen és Hódmezővásárhelyen is elintézik az útlevelek kiadását.

Zelman Ferenc

KÉPERNYŐ

Nyitott könyv

Liebmán Béla felvétele

Jelenet a legkisebb fiú pénzéből. Balról jobbra Harsányi Gábor és Patkós Irma

A tévé felfedezte a siker preventív akcióját is. Azok után, hogy a már befutott, népszerű, olvasott regények, novellák (általában klasszikusok alkotásainak) filmes visszaidézésével új slágereket avatott belőlük — feltalálta a megelőző módszert is. Anélkül, hogy bevárná a hatást, a sikert, elébe megy, a frissen megjelenő színpadomnak puhítja az olvasói ízlés talaját, orientál, kedvet kelt, figyelmet a könyvpiac egy-egy jeles újdonságának. Az Olvasó Népért mozgalom talán leghatásosabb propagandistája a tévé Nyitott könyv-sorozata. Profilja meglehetősen mozgékony, skálája rapszódikus. A teljesség látszólagos igényét a részletek szuggesztív megragadására becserélő műsor péntek esti adása Gálgóczi Erzsébet új novel-

laskötetét mutatta be (Kinnek a törvénye?) Szabó B. István kalauzolásával, Gaál Albert rendezésében. A látottak után bizonyára sokan megveszik majd a kötetet, pedig a műsor mindössze három elbeszélést dramatizált a tizből. Közülük is kettő (Éjszaka két katonával, A legkisebb fiú pénze) érezhetően ellenállt a műfaji kényszerzubbonynak — a harmadik viszont remek dráma lehetőségét kínálta. A Tizenegy több mint három igazi drámai nyersanyag, a színpad felé kacsintgat. Hőse egy fiatal bányaméntő, akinek a hivatás és a magánélet konfliktusa a látogatás és a valóság erkölcsi ütközőpontján jelentkezik, s tisztességes szándéka mellett sem találhat megoldást magának.

N. I.